

Mochyně peruánská - *Physalis peruviana* L (Inka třešeň)

Původ a rozšíření:

Patří do význačné čelisti lilkokovitých. Původem hlavně z Peru a Guatemaly, kde ji jedli indiáni již v dávných dobách. Rozšířila se do jižních oblastí USA, Asie, Afriky a Evropy. Některé druhy zdomácněly i u nás. Rod *Physalis* zahrnuje na 100 druhů.

Botanická charakteristika:

V našich podmínkách se pěstuje jako jednoletá, ve své domovině se pěstují i víceleté rostliny. Dorůstá do výšky 1 metru a šíře až 1,8 metru v závislosti na pěstitelských podmínkách. Střídavě postavené listy jsou protáhlé vejčité, celokrajně vroubkované. V úžlabí listu vyrůstají převislé květy s pětiklanným kalichem a světle žlutou pětícípou korunou s pěti tyčinkami a svrchním semeníkem. Plodem je oranžová bobule o průměru 2-3 cm. Je úplně uzavřená ve značně zvětšeném a nafouklém lampionku, který je v době zralosti žluto oranžový. Drobná semínka jsou rozptýlená v dužině bobulí.

Využití:

Konzumní části rostliny jsou sladce nakyslé bobule, které mají příjemnou ananasovou vůni. Obsahují 10-12 % cukru, také pektin a vitamin A a C. Pektiny příznivě regulují trávicí procesy, snižují krevní tlak, obsah cholesterolu v krvi a zlepšují činnost nervové soustavy. Plody se požívají buď čerstvé, kompotované, sušené nebo kandované. Vaří se z nich džem, používají se do moučníků, uplatnění najdou v cukrářství a likérnictví. Mochyně má své místo i v lidovém léčitelství.

Pěstování:

Mochyni, teplomilnou rostlinu, můžeme pěstovat ve všech našich teplejších oblastech. Pro dobrý růst vyžaduje teplotu v rozmezí 16 – 25 °C. K pěstování jsou vhodné lehčí a humózní půdy. Na těžších půdách se opoždí ve vývoji a špatně dozrává. Pro pěstování mochyňe jsou vhodné slunné polohy chráněné před větry. Do osevniho postupu ji zařazujeme podobně jako rajčata. Pozemek vyhnojíme kompostem nebo rozloženým hnojem.

Výsadbu ven uskutečníme až po 15. květnu do sponu 80 x 100 cm. K nastýlání použijeme bílou nebo černou netkanou textilii. Osvědčilo se pěstování mochyňe ve studeném pařeništi, kde můžeme rostliny vysazovat již od konce dubna a tím uspišit sklizeň. Jakmile rostliny dorostou po prosklení, odstavíme okna a necháme rostliny volně růst. Sklizeň probíhá od srpna až do prvních podzimních mrazíků. Nastýláním anebo pěstováním pod folii uspišíme sklizeň asi o 2 – 3 týdny. Výnos bývá 2 kg z jedné rostliny.